

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

BĂLAN, IOAN DAN

Semnul Kogaion : proză scurtă / Ioan Dan Bălan. - Deva
: Editura Emia, 2025

2 vol.

ISBN 978-973-753-602-0

Vol. 2. : Muntele dragostei. - 2025. - ISBN 978-973-753-
603-7

821.135.1

Fotografiile din colecția doamnei Elisabeta Bogățan

Coperta 1: Fotografie din Kogaionul dacic

Coperta 4: Autorul parcurge Calea prin Cheile Tăii

Tehnoredactare copertă: Codruț-Sebastian Făgăraș

© Editura Emia

www.emia.ro
Casa de editare EMIA

IOAN DAN BĂLAN

SEMNUL KOGAION

MUNTELE DRAGOSTEI

(proză scurtă)

VOLUMUL 2

Editura EMIA

CUPRINS

1.Semnele muntelui	5
2.O noapte de dragoste.....	15
3.Vinovatul.....	34
4.Arsura.....	78
5.Semnul vieții.....	93
6.Cuiul din talpă.....	111
7.Femeie cu parfum de pâine.....	119
8.Un om adaptat.....	123

NOTA EDITORULUI

Cartea „Semnul Kogaion” cu cele două volume ale sale: Volumul 1, „Calea – proză scurtă” și Volumul 2, „Muntele dragostei” sunt „SEMNE” ale scriitorului Ioan Dan Bălan, cel care cunoștea, mai bine ca oricare altul, cărările multilor în care au viețuit și au alcătuit temple ale spiritualității, străbunii noștri, dacii.

Dacă ne lăsăm purtați pe CĂILE TĂII, ori pe alte căi ale KOGAIONULUI DACIC, pe căile Munților Retezat ori ale Munților Orăștiei, ale văilor încărcate de sacru și mister, putem reuși o pătrundere a adevărilor spirițuale pe care nu le bănuiam.

Muntele DRAGOSTEI invită la viață prin scriitura lui Ioan Dan Bălan.

SEMNELE MUNTELUI

Motto: Pentru cioban, viața este lupta de zi cu zi cu oreapa, gadina și cel rău, luptă prin care supraviețuiește împreună cu animalele sale.

Aflat în vârful Muncelului, Milu stătea cu cartea în față. Citea și medita printre pietrele răspândite pe o rază de zece, doisprezece metri, pietre care, cândva, alcătuiau Omul de Piatră de acolo și căuta în mintea sa motivul care îi îndemnase pe așa-numiții grăniceri imperiali să detoneze explozibil între întocmirile de adresă către Cel de Sus ale blânzilor, străvechilor preoți zamolxieni, ktistaii, cele folosite ca naturale lăcașuri de cult, care aveau cerul drept acoperiș și destinație a invocărilor.

Dar de ce să tot caute? Tineri sub arme au fost trimiși să arunce în aer orice semăna cu o piatră de hotar a localnicilor, și...„Doamne, cum ne facem rău singuri cu mâna noastră, n-am reparat nimic, am stricat mai departe ce era bun din istorie, ne-au distrus și ne-am

distrus, dar cine ascultă de mine, cel care mă știu urmaș al lor, cine ascultă păcătosul?”

Dezbrăcat, tânărul citea pregătindu-și examenele, trona peste hainele și păturica așezate pe piatra uriașă, de forma unui șezlong, pe care o „ochise” încă de prima dată când urcase acolo, cu gândul că și studentul sărac e bine să trăiască din munca sa productivă. Oile se răspândiseră pe pantele spre Parâng, spre Valea Jiețului, și copiii se jucau la un izvor cu vână groasă, stropindu-se unul pe celălalt. Ziua era cu soare puternic și cer aproape senin, adică niște scame de nori se ridicau de dincolo de Șurean, dinspre Muntele Negru, dar acele timide, rare încercări nu prea aveau putere să aducă ploaie. Dezbrăcat, își arăta goliciunea soarelui și își bronza pielea ascunsă după hainele nemțești de student, căuta sănătatea și puterea muntelui, întorcându-se de pe o parte pe alta, admirând depărtările, culmile acoperite cu pășuni mai ales, cu stânille de lângă păduri ale sebeșanilor, lotrenilor sau momârlanilor și turmele rătăcite ici-colo. Din locul în care se afla, admira panorama dinspre miazăzi, de la Cotul Ursului și Șesurile mari spre Ciobanu, Coasta lui Rus și Mândra, trecând adesea peste stâna din Praviț, peste cotroanele și grajdurile prietenilor novăceni, mai bine zis ale prietenei sale din Novaci, Silvana, pe care o întâlnește la sărbătoarea măsuratului.

Ridicată pe un uriaș pinten de pășune înfipt cu partea ascuțită către Obârșia Lotrului, stâna oierilor de acolo sclipea prin prăștila nouă a acoperișului și ochii lui

buni, de vultur tânăr, puteau să-i vadă pe cei de-acolo mișunând întru trebile lor. În același gând, muntenii au lângă ochii de vultur picioare de cerb, o parte mare din puterea și sprinteneala ursului, căruia nu uită să-i lase tain, un noaten sau un berbec mai căpos...

„Curios fapt, la noi, la momârlanii jieni, fetele și femeile nu prea vin la stână, au mult de lucru în grădini, la conace și colibe... oare cine face munca asemănătoare la cei din sud, probabil tocmeșc oameni, că nu e posibil să le lase în paragină... ori să aibă numai pășuni, fără un strat, două straturi, fără o holdă?” se tot întrebă flăcăul, lunecând cu privirea în frumusețea naturală care îi inunda mintea și trupul, îl pătrundea, înfiorându-l peste tot. Sus, sub cer, omul și muntele trăiesc împreună.

Călărețul i-a sărit în ochi pe când admira Biserica de Brazi din Poiana Muierii, cândva loc de nedeie pentru toți ciobanii și locuitorii din zonele învecinate, cu câteva petice de ienupăr și jneapăn crescute de jur-împrejurul brazilor și molizilor. Întâi a crezut că omul umbla după cai, erau într-o herghelie care se aciuase la umbră, sub coniferele uriașe dinspre clinurile Lolăii, dincolo de Cotul Ursului; dar omul se strecura călare, la adăpostul adânciturii pârâului cu izvor lângă Biserică, urmându-i albia spre pășunile Pravițului și spre codrii în care intra, în care încerca să se ascundă, căutând Valea Lotrului.

Îl vedea bine, de sus; cei de pe Șesuri, din Costiș sau din Praviț, n-aveau cum să-l vadă, fiind ascuns de tăietura adâncă și de mănunchiurile de arbori pitici de pe maluri, „e deștept munteanu’, cunoaște foarte bine

locurile și obiceiurile oamenilor de-aici, ar fi bun de călăuză, oare ce-o fi vrând să facă?”

A continuat să-l urmărească atent și, văzând că intră în pădure căutând poteca izvorului de lângă stână, și-a dat seama imediat, mai ales că la stâna prietenilor săi mișunau la ora aceea numai femei și copii. A calculat rapid și apoi a sunat puternic din corn după Stelu, a chemat pe unul dintre ciobănașii minori și jucăuși ca toți copiii, pe Doru, și i-a spus să lase joaca, trebuia să-i lase singuri până spre seară, trebuia să le dea de știre celor care îi ajutaseră cu oile (ferindu-i de „gadinile statului”) dând semn cu cornul că îi paște un pericol aparte... nici el nu știa prea bine care și ce, dar gândul îi tot fugea la fata cu ochi de cer senin, blondă-roșcată, acum prietena lui, Silvana, studenta îndrăgostită de cărți ca și el..., dar și la sibianul, ori mărgineanul de care vorbise unul dintre verii ei, când le-a lăsat oile în grijă.

Echipat iute, a sărit pe cal în deșelate, a chemat câinele, coborând în Covata Seacă prin pădure, pe cărările oierilor vechi, având credința c-o va găsi lesne pe cea care urca pieptiș la stână, dinspre Lotru; ceva, cineva parcă îi șoptea că omul acela nu era purtat de gând bun, și-apoi prevederea nu a fost dintotdeauna mama înțelepciunii? Și, la urcare spre izvorul novăcenilor, nici măcar n-a fost nevoie să caute cărarea: a găsit-o dulăul într-o clipă, mirosind urmele, peste care cădeau stropi calzi dintr-un nor care se rătăcise deasupra muntelui.

A descălecat în viteză când a auzit vânzoleala de lângă țuțur și, cu bâta-n mână, s-a apropiat repede, în

tăcere, ferindu-se de vreascuri, urmat de animalul care își știa bine datoria. Ciobanul cel mătăhălos înșfăcase fata cu o mână, pe care i-o apăsa peste față, să nu țipe. Cu cealaltă o căuta pe sub fustă și era gata să-și desfacă platca din față a cioarecilor. Cu tot susurul puternic al apei, acel om al munților l-a simțit pe Milu, s-a întors brusc, a aruncat fata între pietrele mari, apoi a sărit ursește căutând bâta. Flăcăul și-a rotit-o pe a sa (ce iasă din cioban știe de bâta din scutece!) privindu-l amenințător în ochi:

Las-o și pleacă!

Mătăhălosul și-a îndesat clopul pe cap și a rânjit sălbatic, rotind bâta cu o mână, la rându-i:

Bâta o las odată cu viața!

Fata zăcea între pietre, leșinată, cu fustele-n cap, cu fața plină de sânge, sângele atacatorului, pe care-l mușcase de mână. Milu? Era tânăr, puternic și foarte sprinten.

Tu ai spus-o! Pentru ce-ai făcut, să știi că viața chiar și-e în cumpănă.

Erau față în față, rotindu-și bătele grele, ucigătoare. Flăcăul momârlan zâmbea dezarmant și, văzând că dulăul său a ajuns în spatele mătăhălosului, a suierat cuvintele printre dinți:

- Rupe-l, Albule!

Surprins, ciobanul de pe Sălâne s-a întors brusc spre câinele care a mârâit amenințător. Atunci bâta momârlanului a coborât fulgerător, lovind umărul

descoperit al vrăjmașului. S-a auzit o trosnitură înfundată, ca ruptura lemnului putred, și cel lovit a scăpat bâta din mână, gemând greu și lăsându-se la pământ. Milu i-a luat bâta și a liniștit dulăul care-și băgase colții într-un picior al atacatorului:

Lasă-l, Albule, vino la mine, să ducem fata la stână...

Cu același zâmbet dezarmant, i-a vorbit celui din fața sa, proptindu-i partea de jos a bătei în adâncitura gâtului:

- Ai noroc că n-am lovit capul, pleacă!

S-a întors, a ridicat fata pe umăr acoperindu-i pulpele, a luat cele două băte și, urmat de câine, a urcat spre stână. Urca și se întreba de soartă, de forțele de sus. Căldura fetei îl învelea dulce și sănătos, ca pe orice tânăr...

I-au ieșit în față câțiva copii, care au început să țipe ca din gură de șarpe, copii care se jucau pe-acolo. De la stână megieșă s-au prăvălit spre vale câțiva câini. Strategic, Albu i s-a lipit de picior. Milu le-a vorbit liniștit copiilor speriați, așezând-o pe Silvana la umbra unui brad răzleț:

- Om bun, măi frumoșilor, opriți câinii!

Copiii au înțeles, au sărit în fața animalelor cu brațele desfăcute, i-au oprit. Milu a vorbit puternic, să se înțeleagă:

- N-are nimic, e sănătoasă, numai că a leșinat. A fost atacată la izvor de un nebun care voia s-o nenorocească. Eu mă întorc să-l caut, mai am o vorbă cu el. Stați lângă

Silvana, ea mă știe, n-o lăsați singură!

Și s-a întors în fugă la izvor. Cel lovit și mușcat încerca să lege piciorul cu un ștergar, sângele îi umpluse cizma. Milu s-a apropiat de el, omul a tras cuțitul, dar momârlanul a spus hotărât:

- Lasă arma și stai cuminte, dacă vrei să trăiești!

I-a legat strâns piciorul, scoțându-i din tureatca fără sânge fluierul. Apoi i-a îndesat clopul pe cărlionții negri, mirându-se de ochii lui negri, mari, cu sclipiri de jar proaspăt și de duhoarea de țuică pe care o răspândea.

- Băta și fluierul rămân la mine, sunt semnele tale și-ale familiei tale pe ele, să știu și eu cu cine am avut de-a face... mai bine zis să știe Silvana cine a atacat-o; poți să mergi până la cal, sau te dărâamă beția?

Apoi pufni săcâit, zâmbind la fel, dezarmant:

- Ia te uită ce griji îmi fac eu! Mergi cu Doamne-Ajută și să nu mai faci niciodată-n viață ce-ai făcut, ai înțeles?

În timp ce cobora spre cal a auzit din spate o voce rea, hârșăită, din gât uscat de tutun:

- Ne-om mai întâlni în viața asta, momârlane!

Milu și-a împins clopul pe-o sprânceană cu fluierul mătăhălosului, aprobând:

- Oricând, în viața asta, în cealaltă, când și cum o vrea Dumnezeu; pleacă, n-auzi câinii de la stână, vrei să te rupă? Se mai schimbă și vremea, a început să semene cu oamenii, oare de ce?

L-a mângâiat apoi pe Stelu, i-a frecat spinarea transpirată cu șomoioage de iarbă și au făcut în grabă drumul îndărăt, că se apropia mulsoarea de seară. Au